

Olsztyn, 07.03.2025 r.

Zn. spr.: ZS.6004.17.2022

### Podsumowanie

zgodnie z art. 55 ust. 3 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko. (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1227)

### A) Uzasadnienie wyboru właściwego wariantu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Szczytno

Przy określaniu zadań gospodarczych kierowano się przepisami zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- ustawie z dnia 17 maja 1989 r. „Prawo geodezyjne i kartograficzne”;
- ustawie z dnia 31 grudnia 1996 r. o ochronie znaków granicznych;
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko;
- ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 7 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego;
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych;
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej;
- instrukcji urządzania lasu z 2011 r.,
- zasadach hodowli lasu z 2011 r.,
- instrukcji ochrony lasu z 2011 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2019 r.,
- wytycznymi KZP i NTG.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:

- optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
- dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);

b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;

c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
  - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
  - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
  - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych.
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych.

Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
  - przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
  - przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- Dane powyższe zostały określone w oparciu o wyniki wykonanych prac glebowo-siedliskowych.
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
  - przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzętającego.

Ustalenia zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP;
- ustaleń NTG.

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych celów gospodarki leśnej.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych. W planie uwzględniono również postanowienia zatwierdzonych PZO.

**W związku z powyższym, należy stwierdzić, że przedstawiona wersja *Planu* zawiera wszelkie aspekty mające wpływ na gospodarkę leśną i możliwe do zastosowania rozwiązania. Jest wypadkową, najbardziej uwzględniającą realia, spośród rozwiązań alternatywnych.**

**B) Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.**

Prace nad sporządzeniem Planu przebiegały w sposób następujący:

**3.10.2022 r.** - została podana do publicznej wiadomości (na stronach internetowych BIP RDLP w Olsztynie) informacja o: przystąpieniu do opracowania projektu planu urządzenia, możliwościach zapoznania się z założeniami do planu oraz sposobie i miejscu składania uwag i wniosków.

**10.11.2022 r.** - odbyła się Komisja Założeń Planu. W jej wyniku zostały ustalone założenia do prac przygotowawczych do planu oraz dokonano wstępnej specyfikacji warunków zamówienia.

Protokół z ustaleniami KZP został udostępniony na stronach RDLP w Olsztynie oraz w BIP.

**03.01.2023 r.** - do właściwych organów został wystosowany wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

- RDOŚ w Olsztynie **dokonał uzgodnienia** – pismo nr WOPN.611.11.2023.KP z dnia 11.01.2023 r.
- PWIS w Olsztynie **stwierdził, że działania zaplanowane w planie urządzenia lasu nie zaliczają się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** w związku z powyższym organ nie znajduje podstawy prawnej do wydania stanowiska w przedmiotowej sprawie – pismo nr ZNS.9022.2.1.2023.AZ z dnia 25.01.2023 r.

Powyższe uzgodnienia zostały opublikowane na stronach BIP RDLP w Olsztynie.

Po KZP oraz uszczegółowieniu prognozy przez właściwe organy przystąpiono do procedury wyłonienia wykonawcy, w ramach postępowania o zamówienie publiczne.

**12.06.2023 r.** - została zawarta umowa nr ZS.271.1.2023 dotycząca opracowania projektu planu urządzenia lasu. Fakt zawarcia umowy został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

**9.01.2024 r.** - Decyzją nr 1/2024 Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie powołał Zespół Lokalnej Współpracy w Nadleśnictwie Szczytno w którego skład weszło 11 przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych, zainteresowanych tematyką sporządzenia planów urządzenia lasu oraz lasów o szczególnych funkcjach społecznych.

**24.10.2024 r.** - odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza; przedstawiane w czasie obrad głosy uczestników rozpatrywane były na bieżąco podczas narady. Protokół z obrad został upubliczniony na stronach RDLP.

**26.11.2024 r.** - została przekazana dokumentacja do PWIS w Olsztynie a także wniosek o wydanie opinii w sprawie projektu planu urządzenia lasu. PWIS w Olsztynie **stwierdził, że przedstawiony plan urządzenia lasu nie wyznacza ram dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko** – pismo ZNS.9022.6.89.2024.AZ z dnia 13.12.2024 r.

**26.11.2024 r.** - została przekazana dokumentacja do RDOŚ w Olsztynie oraz wniosek o wydanie opinii w sprawie projektu planu urządzenia lasu. RDOŚ w Olsztynie stwierdził, że „Po dokonaniu szczegółowej analizy przedłożonego projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Szczytno na lata 2025-2034 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zdaniem tut. organu **część zaplanowanych prac gospodarczych w obrębie siedlisk gatunków chronionych wskazanych w pkt 1, 2 i 3 niniejszej opinii może doprowadzić do negatywnego oddziaływania gospodarki leśnej na ich populacje.** W związku z powyższym konieczne jest powtórne przeanalizowanie zaplanowanych prac gospodarczych na stwierdzone siedliska i gatunki chronione z uwzględnieniem uwag zawartych w niniejszej opinii.”

- pismo nr WOPN.611.47.2024.KP z dnia 10.12.2024 r.

Odpowiedź na powyższą opinię załączono do niniejszego podsumowania (załącznik nr 1 do podsumowania).

**21.11.2024 r.** - w lokalnej prasie i na stronach RDLP podano komunikat o wyłożeniu projektu planu urządzenia, projektu Programu Ochrony Przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Szczytno do wglądu.

Należy także nadmienić, że na stronie internetowej RDLP w Olsztynie zamieszczono informację dotyczącą procedury składania uwag i wniosków, jakie można było składać podczas tworzenia planu urządzenia lasu.

Należy zaznaczyć, że z uwagi na sąsiedztwo nadleśnictwa Szczytno z miastem powiatowym (Szczytno), a także będącego częścią Puszczy Napiwodzko - Ramuckiej, odbyły się dwa spotkania z lokalną społecznością mające na celu wypracowanie lokalizacji lasów o szczególnych funkcjach społecznych. Spotkania te miały miejsce w dniach: 16.11.2023, oraz 18.09.2024 i dotyczyły głównie informacji dotyczących zasad i instrukcji sporządzania planu urządzenia lasu, w tym także planu cięć na najbliższe 10 lat oraz uwarunkowań prawnych, społecznych i ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej, również w kontekście lasów o zwiększonej funkcji społecznej (wynikającej z Zarządzenia DGLP nr 58/2022 r.).

Podczas prac nad sporządzeniem planu urządzenia lasu wpłynął jeden wniosek, którego nadawcą był Tartak Napiwoda i dotyczył:

- Maksymalizacji etatu cięć w użytkowaniu rębnym zgodnie z zasadami trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Obniżeniu przeciętnego wieku drzewostanów a także zapasu na pniu, prowadząc do zwiększenia potencjału przyswajania dwutlenku węgla;
- Agregacji biogrup, aby ich powierzchnia nie była mniejsza niż 0,2 ha;
- Wyrównaniu rozkładu poszczególnych klas wieku;
- Kontynuacji programu prowadzącego do zwiększenia retencji;
- Ochronę wszystkich siedlisk na terenach podmokłych;
- Pozyskiwanie drewna przez cały rok.

Odpowiedzi na wniosek Tartaku Napiwoda udzielił pisemnie Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Odpowiedź na powyższą opinię załączono do niniejszego podsumowania (załącznik nr.2)

**C) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko** – wszystkie przyjęte rozwiązania powodują, iż plan urządzenia lasu nie wykazuje negatywnego wpływu na środowisko, co potwierdza wykonana prognoza.

#### **D) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu**

**skutków realizacji Planu** – Przyjęto następujący zakres monitoringu metod i częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1. lit. c ustawy:

Corocznie:

1. Monitoring wykonuje Nadleśnictwo poprzez kontrolę terenową znanych i nowo odnalezionych stanowisk gatunków. Obligatoryjnie, monitoring przeprowadza się w

tych wydzieleniach, w których wykonane były zabiegi gospodarcze. Pozostałe stanowiska w wydzieleniach nieobjętych zabiegami monitoruje się fakultatywnie.

Na koniec obowiązywania planu urządzenia lasu:

1. Analiza zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów w siedliskach przyrodniczych z załącznika nr 1 Dyrektywy Siedliskowej, zlokalizowanych na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. Należy także zwrócić uwagę na udział gatunków obcych geograficznie,
2. Przeprowadzenie analizy wykonania projektu Planu i jego wpływu na stan środowiska przyrodniczego gruntów administrowanych przez Nadleśnictwo w tym zachowanie siedlisk odpowiednich dla gatunków roślin i zwierząt występujących na omawianym terenie oraz wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw, w tym na siedliskach przyrodniczych.
3. Wykonanie zestawienia (i porównania zmian) bogactwa gatunków chronionych (mierzonego liczbą stanowisk) z uwzględnieniem wyników monitoringu prowadzonego przez nadleśnictwo.

Monitoring skutków realizacji planu urządzenia lasu zaleca się prowadzić w ramach kontroli Nadleśnictwa oraz służb RDLP, a także z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych z zakresu ochrony przyrody. Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowi część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu są wyniki z analizy gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli kompleksowych lub problemowych z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania Planu, w tym dane z aktualizowanego Programu ochrony przyrody.

Informowanie o wynikach monitoringu odbywa się poprzez zamieszczenie protokołów z NTG na stronie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

#### **E) Postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko - nie prowadzono**

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

**Reasumując:**

**Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Szczytno został wykonany zgodnie z przepisami prawnymi oraz zasadami zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby gospodarcze, ochrony środowiska i społeczne.**

**Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Środowiska.**

Z poważaniem,

Wojciech Matuszak  
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki  
Leśnej  
/podpisano elektronicznie/

**W załączeniu :**

1. odpowiedź na opinię RDOŚ z dnia 10.12.2024 r. (znak sprawy WOPN.611.47.2024.KP)
2. wniosek Tartaku Napiwoda z 22.10.2024 r.
3. odpowiedź na wniosek Tartaku Napiwoda z 04.11.2024 r.